

Urologische screening incontinentie (bij vrouwen)

Inleiding

U bent door uw huisarts verwezen naar de gynaecoloog, omdat u in meer of mindere mate last heeft van ongewild urineverlies (incontinentie).

Incontinentie

Er bestaan verschillende vormen van ongewild urineverlies bij vrouwen, te weten:

- stress (druk) incontinentie;
- urge (aandrag) incontinentie.

Bij stressincontinentie wordt met regelmaat scheutjes urine verloren als er sprake is van een plotselinge drukverhoging in de buik, bijvoorbeeld bij hoesten, niezen, traplopen, sporten etc. Bij urge-incontinentie ontstaat er een plotselinge heftige aandrag tot urineren, die zo sterk kan zijn dat het toilet in sommige gevallen niet gehaald wordt en er sprake is van verlies van urine. Bij sommige vrouwen komt een combinatie van stress- en urge-incontinentie voor.

Oorzaak

Deze klachten kunnen veroorzaakt worden door stoornissen in de blaasspier en de blaassluitspier (sfincter). Bij sommige vrouwen komt een verzakking van de baarmoeder (uterusprolaps) of een verzakking van de blaas (cystocèle) voor. Deze afwijkingen geven op zichzelf geen aanleiding tot incontinentieklachten, maar kunnen hiermee wel gepaard gaan. Verder kan een overactieve of slappe

bekkenbodemspier aanleiding geven tot incontinentie of andere plasklachten.

Behandeling

De behandeling van urine-incontinentie kan medicamenteus of operatief gebeuren. Bij problemen van de bekkenbodemspier kunnen oefeningen, aangeleerd en ondersteund door een gespecialiseerde fysiotherapeut, zeer afdoende blijken te zijn.

Urologie

Om goed te kunnen beoordelen welke behandeling voor u de juiste is bent u door uw gynaecoloog doorverwezen naar de uroloog die gespecialiseerd is in afwijkingen van de blaas en urinewegen. De wachttijd tot een eerste afspraak bij de uroloog bedraagt ongeveer zes tot acht weken.

Tijdens dit eerste consult op de polikliniek urologie zal naar aanleiding van uw klachten een drietal onderzoeken afgesproken worden. Dit zijn: laboratoriumonderzoek van de urine, een cystoscopie en een urodynamisch onderzoek (zie onder).

1. Laboratorium onderzoek van de urine

U levert uw urine in bij het laboratorium. Hier wordt gekeken of bacteriën aanwezig zijn in de urine die kunnen wijzen op een infectie van de blaas. Verder wordt gekeken of sporen van bloed of andere afwijkingen aanwezig zijn. De uitslag van de urine is dezelfde dag bekend. Als hier afwijkingen

gevonden worden wordt u telefonisch op de hoogte gesteld.

2. Cystoscopie

Via de cystoscoop kan de uroloog in uw urinewegen en blaas kijken en zien of er afwijkingen zijn. Een cystoscoop is een star buisje met aan het uiteinde een klein lampje waardoor de urinewegen en blaas zichtbaar gemaakt kunnen worden. Dit onderzoek is niet pijnlijk echter hooguit wat oncomfortabel. Voor het onderzoek is geen voorbereiding nodig en duurt ongeveer tien minuten. Eventuele afwijkingen aan de blaas of blaashals worden direct door de uroloog met u besproken. Voor het onderzoek is geen voorbereiding nodig en u kunt na het onderzoek direct naar huis. Het is belangrijk dat u diezelfde dag één liter vocht extra drinkt.

3. Urodynamisch onderzoek

Dit onderzoek wordt uitgevoerd door een gespecialiseerde verpleegkundige. Tijdens dit onderzoek worden de blaasfunctie en de functie van de bekkenbodem gemeten. Er worden dunne slangetjes (katheters) in de blaas en in de anus gebracht. In het gebied van de plasbuis en anus worden plakkers aangebracht waarmee de bekkenbodem activiteit gemeten kan worden. Al deze metingen worden uitgezet in een grafiek. Tijdens het onderzoek wordt de blaas gevuld met steriel water waarbij u gevraagd wordt na het vullen van de blaas te urineren. Ook de manier van urineren wordt uitgezet in een grafiek. Ook dit onderzoek is niet pijnlijk maar licht oncomfortabel. Het onderzoek duurt gemiddeld één uur. Voor het onderzoek is geen voorbereiding nodig en u kunt nadien direct naar huis. Ook na dit onderzoek is het van belang voldoende te drinken. De wachttijd voor dit onderzoek bedraagt samen met de cystoscopie ongeveer vier tot zes weken.

Vervolg

Tijdens uw bezoek aan de polikliniek urologie ontvangt u uitgebreide informatie over bovengenoemde onderzoeken. De onderzoeken vinden doorgaans plaats in de volgorde zoals beschreven. Na het urodynamisch onderzoek krijgt u binnen één week een afspraak bij de uroloog die de uitkomst van de onderzoeken en de eventuele behandelingsmethoden met u bespreekt. U wordt in principe terug verwezen naar uw gynaecoloog. U maakt hiervoor zelf een afspraak.

Bij zeer specifieke urologische problemen wordt u, in overleg met uw gynaecoloog, verder behandeld door de uroloog.

Opmerkingen over deze folder

Ontbreekt er informatie in deze folder of is iets onduidelijk beschreven, dan horen wij dat graag. U kunt uw opmerkingen doorgeven via voorlichting@zha.nl